nieuws

Landgebruik en bodemdegradatie baren de EU zorgen

nieuws

Op het Forum for the Future of Agriculture, de landbouwconferentie van de Europese landeigenaars (ELO) en Syngenta, lopen de prominenten elkaar ieder jaar voor de voeten. Dat was afgelopen dinsdag niet anders, met de aanwezigheid van EU-commissaris Janez Potocnik en voormalig WTO-topman Pascal Lamy. Milieucommissaris Potocnik toonde zich in zijn speech duidelijk ongerust over het argeloos betonneren van vruchtbare grond en over het teloorgaan van bodembiodiversiteit.

3 APRIL 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:25

Lees meer over:
ruimtelijke ordening
landbouw algemeen

Op het Forum for the Future of Agriculture, de landbouwconferentie van de Europese landeigenaars (ELO) en Syngenta, lopen de prominenten elkaar ieder jaar voor de voeten. Dat was afgelopen dinsdag niet anders, met de aanwezigheid van EU-commissaris Janez Potocnik en voormalig WTO-topman Pascal Lamy. Milieucommissaris Potocnik toonde zich in zijn speech duidelijk ongerust over het argeloos betonneren van vruchtbare grond en over het teloorgaan van bodembiodiversiteit.

Tussen 2000 en 2030 zal de bebouwing in ontwikkelings- en groeilanden met 170 procent toenemen. Ook in meer ontwikkelde landen voorspellen recente studies een uitbreiding met 63 procent van ‘gebetonneerde’ vormen van landgebruik. Het aantal beschikbare hectaren voor landbouw daalt daardoor, mooie landschappen worden aangetast, biodiversiteit gaat verloren en ecosysteemdiensten komen in het gedrang. “Zelfs in Europa, waar de bevolkingsgroei klein is, verliezen we iedere tien jaar een landbouwgebied dat zo groot is als Cyprus. Tegen 2050 dreigen we 130 miljoen hectare oftewel zeven procent van het huidige landbouwareaal kwijt te spelen”, waarschuwt EU-commissaris Janez Potocnik.

Waar de landbouwgrond niet onder een laagje beton verdwijnt, gaat de bodemkwaliteit er evenzeer op achteruit. “Deze bodemdegradatie kan tegen 2050 zelfs 15 procent van het Europese landbouwareaal treffen.” Ter compensatie van het grondverlies door verstedelijking wordt op sommige plaatsen in Europa nog natuurgebied aangesneden als landbouwgebied, maar dat is niet de enige reden waarom Potocnik, bevoegd voor milieu en natuur, sensibiliseert rond land- en bodemgebruik.

Nu bijna vier op vijf Europeanen in steden leven, dreigen we volgens de EU-commissaris te vergeten dat onverstandig landgebruik een grote impact kan hebben op ons welzijn. Hij wijst op de gevaren: verlies aan biodiversiteit, een negatieve bijdrage aan de klimaatverandering wanneer de bodem meer CO2 uitstoot dan opslaat, verhoogde risico’s in geval van droogte of overstromingen. Het doet Potocnik besluiten dat bodemdegradatie één van de belangrijkste milieuproblemen is waar Europa tegen aankijkt.

Op een conferentie die Syngenta mee organiseert, is het geloof in intensivering van de landbouw automatisch groot. Potocnik waagde het om daar toch vraagtekens bij te zetten. “Er zijn ongetwijfeld ook vormen van intensivering die de omgeving en het dierenwelzijn niet schaden, maar het verleden toont ons dat weinig duurzame intensivering de landbouwsector niet vreemd was.”
De EU-commissaris weet zich gesteund door het jongste SCAR-rapport waarin wetenschappers zich bogen over de toekomst van de Europese landbouw. Met de volhoudbaarheid van de bestaande voedselproductiesystemen zit het volgens dat rapport niet goed. Op verschillende plekken in de wereld, ook in Europa, overschrijdt voedselproductie de grenzen van het ecosysteem aarde of zit het daar niet ver vanaf.
Om tot een oplossing te komen, liet Potocnik tijdens de conferentie een ballonnetje op over ‘duurzame intensivering’. Hij verwees naar de traditionele landbouwpraktijken die doorheen de eeuwen het Europese landschap gevormd hebben en mijmerde nostalgisch: “We moeten zulke landbouwsystemen bewaren en ondersteunen zodat ze economisch leefbaar zijn. Ze zijn immers een uitstekend voorbeeld van duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen.” Hij hoopt dat de lidstaten aan zijn woorden zullen denken wanneer ze het gemeenschappelijk landbouwbeleid binnen hun landsgrenzen verder vorm geven.
Verder had hij het nog over de collectieve verantwoordelijkheid om de bodem te beschermen. “Dit zou een gezamenlijke zorg moeten zijn van landbouwers en milieubeschermers zodat we oude vetes beter achter ons laten en constructief werken aan de weg vooruit.” In 2006 deed de Europese Commissie een wetsvoorstel om de bodem beter te beschermen, maar dat geraakte nooit een stap verder in het Europese beslissingsproces. Potocnik steekt niet weg dat hem dat stoort: “Gebeurt er niets, dan blijft bodemdegradatie onopgelost en zullen we ook andere beleidsdoelstellingen inzake klimaat en duurzame landbouw niet realiseren.”
Tijdens het Forum for the Future of Agriculture dacht de EU-commissaris ook na over mogelijke oplossingen en kwam hij met volgende voorstellen: roep grondverspilling en bodemdegradatie een halt toe, recycleer grond door brownfields nieuw leven in te blazen, verminder de voedselverspilling in Europa die van 90 miljoen ton in 2006 naar 126 miljoen ton in 2020 dreigt te stijgen als we niets doen, maak het gebruik van biomassa efficiënter, waak over de duurzame productie en consumptie van biobrandstoffen en verminder de sociale en milieu-impact op het landgebruik in overzeese landen. Besluiten deed de commissaris met de woorden dat successen in het landbouwbeleid voor een groot stuk afhankelijk zijn van successen in het milieubeleid.

Bron: eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada